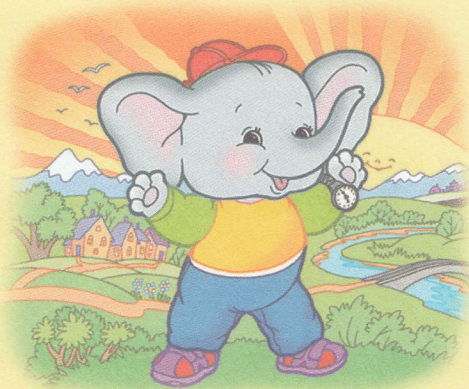

De ce aveți nevoie de această carte

Cartea vă va ajuta să dezvoltați la copilul de 5 ani deprinderile de orientare în spațiu și în timp ținând cont de posibilitățile caracteristice acestei vârste. Dar poate că el va învăța singur să se orienteze în timp și în spațiu? Pentru că sunt niște lucruri elementare din cotidian, nu aritmetică, citire sau desen.

Desigur, dacă nu învățăm noi copilul, îl va învăța viața, dar aceste lacune în cunoștințe pot avea uneori urmări neplăcute. Vom demonstra aceasta povestindu-vă o întâmplare hazlie. Înainte, tinerii, fiind recrutați în armată mai ales din mediul rural, nu știau să deosebească stânga de dreapta, de aceea nu se puteau adapta la mersul în coloană și la aliniere din simplul motiv că nu știau să execute ordinele „la stânga”, „la dreapta”. Atunci, comandanții au găsit o soluție originală: i-au pus pe recruți să-și lege la piciorul drept un smoc de fân, iar la piciorul stâng – un smoc de paie. După asta comenzile „la stânga”, „la dreapta” sunau așa: „la paie”, „la fân”. De data aceasta, cătanele nu greșeau, pentru că învățaseră de mici să deosebească fânul de paie.

Acest exemplu este interesant nu doar prin faptul că recruții nu puteau deosebi stânga de dreapta, ci și pentru că era foarte greu să-i deprinzi să țină minte acest lucru. Desigur, în zilele noastre asemenea cazuri sunt cu totul ieșite din comun, dar foarte mulți oameni nu se pot orienta pe hartă, nu știu să citească o schemă, nu pot estima timpul de care ar avea nevoie pentru efectuarea unei activități. Fără îndoială, toate acestea se întâmplă din cauză că părinții nu l-au obișnuit de mic pe copil cu aceste noțiuni elementare.

Program pentru un an

Această carte din colecția *Școala celor șapte pitici* vă va ajuta să dezvoltați la copilul de 5 ani deprinderile de orientare în spațiu și în timp. Dacă fiul sau fiica dumneavoastră a împlinit deja vârsta de 5 ani, dar încă se orientează greu în spațiu și în timp, vă recomandăm cartea respectivă din colecția *Școala celor șapte pitici* destinată copiilor de 4 ani (cărțile care au coperta galbenă), și atunci copilul dumneavoastră nu va avea dificultăți în îndeplinirea sarcinilor din această carte.

Așadar, ce ar trebui să știe copilul la vârsta de 6 ani?

Orientarea în spațiu

Considerăm că la vârsta de 6 ani copilul ar trebui să știe:

- care este **mâna dreaptă** și care este **mâna stângă**;
 - să aranjeze obiectele (jucăriile) cu **mâna dreaptă** de la **stânga** la **dreapta** (pentru copiii dreptaci) și cu **mâna stângă** de la **dreapta** la **stânga** (copiii stângaci);
 - să determine direcția în raport cu el însuși: **înainte (în față)** – **în urmă (în spate)**, **la dreapta (din dreapta)**, **la stânga (din stânga)**, **sus (deasupra)** – **jos (dedesubt)**;
 - să înțeleagă și să folosească corect noțiunile: **deasupra, pe, dedesubt; în, înăuntru; înafară, lângă**;
 - să determine poziția unui obiect în raport cu el însuși (**în față** se află ușa, **în spate** este fereastra, **la dreapta** e patul, **deasupra** este tavanul, **dedesubt** e podeaua);
 - să înțeleagă și să folosească în vorbire noțiunile: **aproape, departe**;
 - să se deplaseze în direcția în care i se spune: **înainte – înapoi, la stânga – la dreapta**;
 - să poată indica pe suprafața unei mese sau a unei foi de hârtie poziția unui obiect.
- În afară de aceasta, copilul va trebui să învețe:
- să descrie oral poziția unui obiect în raport cu un alt obiect (**în dreapta** păpușii se află ursulețul, iar **în stânga** – cubul);

- să știe să determine situarea părților corpului altei persoane: care este mâna ei **dreaptă**, care este **stânga**.

Orientarea în timp

La vârsta de 6 ani, copilul dumneavoastră trebuie să știe:

- să deosebească când este **zi**, **noapte**, **dimineață**, **seară**;
- să răspundă la întrebările privind activitățile sale: Ce ai făcut **dimineață**? Ce ai făcut în timpul **zilei**? Ce ai făcut **seara**? Ce ai făcut **noaptea**?
- să deosebească anotimpurile și să cunoască în ce ordine urmează acestea;
- să folosească corect în vorbire noțiunile **ieri**, **azi**, **măine**;
- să răspundă ce a făcut **ieri**, ce are de gând să facă **măine**;
- să înțeleagă și să folosească corect în vorbire noțiunile **repede**, **încet (lent)**.

În acest an va trebui să-i dezvoltăm cunoștințele acumulate, astfel încât la vârsta de 6 ani copilul să poată opera liber cu noțiunile enumerate mai sus. În afară de aceasta, copilul va trebui să știe:

- **zilele săptămânii** și să le numească în ordinea în care acestea urmează;
- să răspundă la întrebările: În ce **zi** a **săptămânii** suntem? Ce **zi** va fi **măine**? Ce **zi** a fost **ieri**?

Copilul de vârstă preșcolară trebuie să aplice în viață sarcinile propuse în carte – în formă de joc sau în activitățile sale zilnice. De exemplu, să explice poziția jucăriilor sale în raport cu el însuși; să descrie amplasarea obiectelor în camera în care se află; să facă împreună cu dumneavoastră un plan al camerei etc. Pot fi inventate o mulțime de jocuri pentru a-l ajuta pe copil să se orienteze în spațiu și în timp, dezvoltându-i astfel aceste deprinderi. Puneți-vă în aplicare fantezia și treziți interesul copilului.

Cum să folosiți această carte

Cartea conține activități la toate temele cu care copilul trebuie să se familiarizeze în acest an.

Cartea și materialul didactic de pe planșă trebuie prezentate copilului doar pentru intervalul de timp al activității, ca el să nu-și piardă inte-

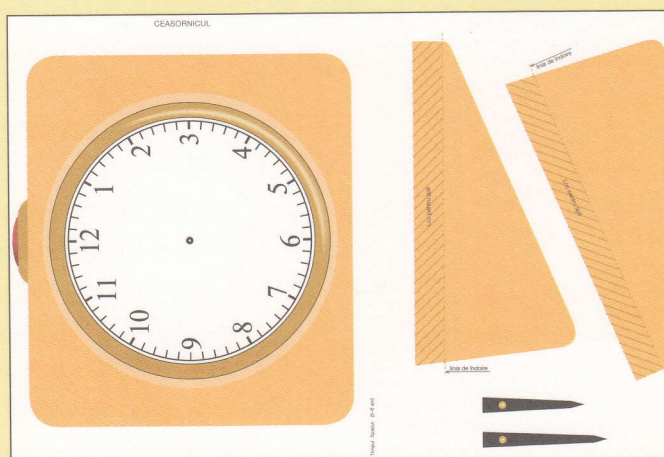
resul față de tema respectivă. În timpul activităților, păstrați-vă buna dispoziție, astfel încât ele să fie atractive pentru copil.

Fiecare pagină conține o activitate. Nu vă grăbiți să terminați cât mai repede sarcinile. Trebuie să știți că pentru un copil de 5 ani cartea este doar un material auxiliar de instruire și de educare. Toate activitățile trebuie repetate folosind jucării sau alte obiecte. Astfel, în memoria copilului se vor fixa mai bine cunoștințele acumulate.

Principala preocupare a copilului preșcolar este jocul. De aceea, pentru a stimula interesul față de activități, copilul trebuie antrenat în joc. Impunerea sau constrângerea (de tipul „Nu vei merge la joacă dacă nu termini sarcinile.”) va conduce la rezultate total opuse celor scontate. Așadar, mizați pe atractivitatea activităților propuse pentru a stimula interesul copilului.

Planșă de carton

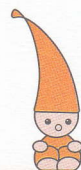
În fiecare carte a colecției *Școala celor șapte pitici*, pe o planșă, veți găsi un joc de dezvoltare a gândirii sau un material didactic pentru teme. În această carte este inclus un ceasornic de carton. Trebuie să decupați ceasornicul și acele acestuia după contur și să le fixați pe cadran cu un șurub sau cu o sârmuliță, astfel încât ele să se miște. Sperăm că această jucărie simplă va prezenta interes pentru copilul dumneavoastră și îi va fi de folos.

Vă dorim mult succes!

Activitatea 1. În, pe, după, la stânga, la dreapta

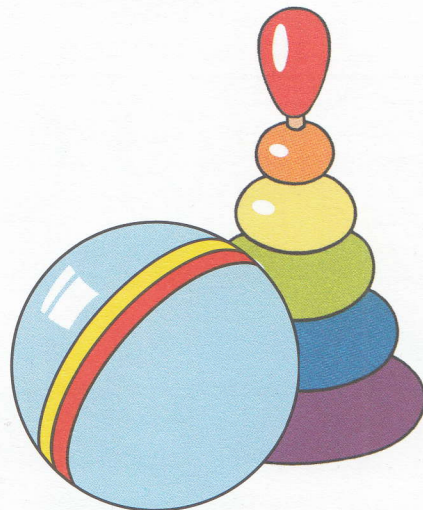
Pornind de la această imagine, poți alcătui cel puțin șapte propoziții care să conțină prepoziția **pe**; patru propoziții cu prepoziția **după**; una cu prepoziția **în**; două cu îmbinarea de cuvinte **la stânga**; două – cu îmbinarea de cuvinte **la dreapta**. Alcătuieste astfel de propoziții. Câți pitici de culoare verde sunt în imagine? Câți pitici sunt în total? Ce face fiecare pitic?

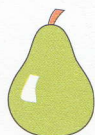
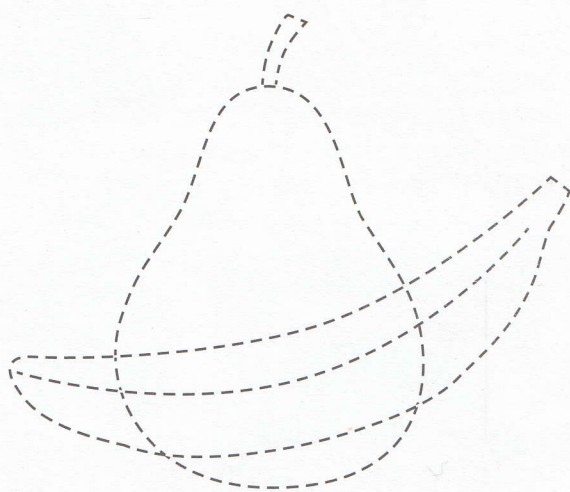
Activitatea 2. În față (înaintea) – în spate (după)

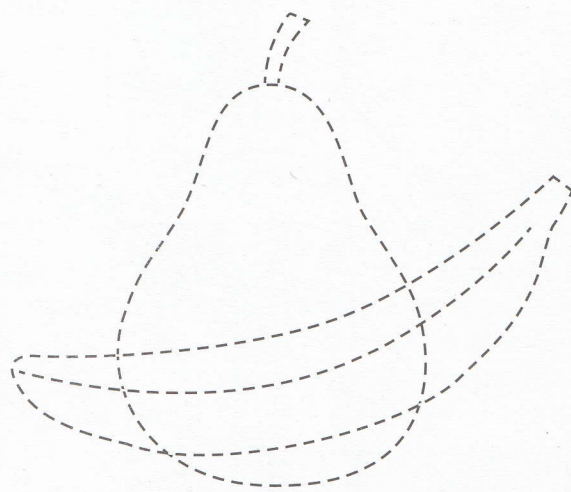
ÎN SPATE

ÎN FAȚĂ

ÎN SPATE

ÎN FAȚĂ

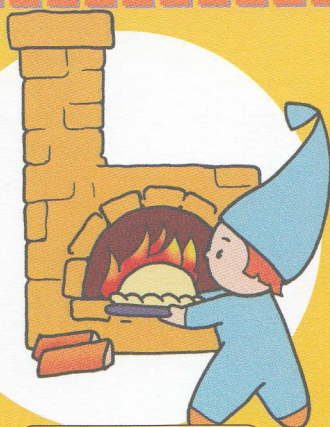

Privește atent desenele. Numește cu un singur cuvânt toate obiectele din ambele imagini: din cea **de sus** și din cea **de jos**. Prin ce se deosebesc desenele din imaginea **de sus**? Spune cum sunt situate obiectele unul în raport cu altul: ce se află **în față** fiecăruia? Ce se află **în spatele** fiecăruia? Colorează desenele din imaginea de jos corespunzător indicațiilor.

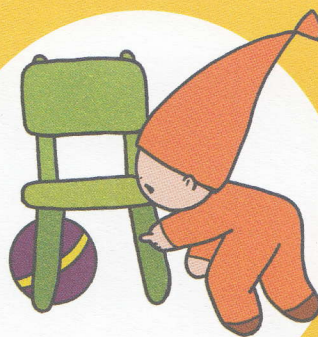
Activitatea 14. Zilele săptămânii

MARȚI

MIERCURI

JOI

LUNI

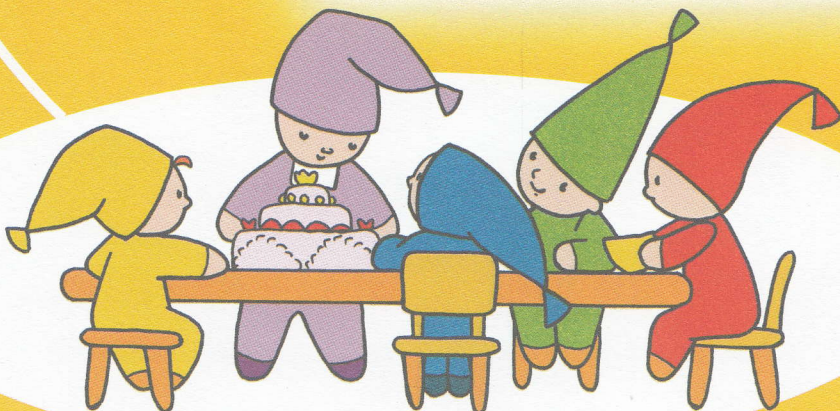
Lunea-ntreagă am spălat,
Marți podeau-am măturat,
Miercuri am copt cozonac,
Joi cu mingea m-am jucat,
Vineri ceștile-am spălat,
Sâmbătă am cumpărat
Un tort mare și praline
Și duminică-am chemat
Toți prietenii la mine,
Pentru c-a fost ziua mea!
Uite-așa!

VINERI

SÂMBĂȚĂ

DUMINICĂ

Piticii prietenoși din imagine fac aceleași lucruri ca și personajul din poezie. Desenele te vor ajuta s-o memorezi și astfel vei învăța ordinea în care se succede zilele săptămânii. Numește zilele săptămânii în ordinea în care urmează începând cu luni. Ce zi a săptămânii este azi? Ce zi a fost ieri? Dar alaltăieri? Ce zi a săptămânii va fi mâine? Și poimâine?